

MONEY

ลงทุนดี...
ทำไมไม่ได้ดี?

ลงทุนดี...

การลงทุนในหุ้นมักให้ผลตอบแทนสูงกว่าสินทรัพย์ประเภทอื่น เช่น เงินฝาก พันธบัตร เป็นต้น ดังนั้น ใครก็ตามที่เปิดบัญชีหลักทรัพย์หรือกองทุนหุ้นก็ควรดีใจว่าตนมาถูกทางแล้ว แต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่ามีคนจำนวนไม่น้อยที่ “เง็งหุ้น” และเลิกลงทุนในสินทรัพย์ประเภทนี้ไป

การเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioural Finance) มีคำอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนที่ไม่สมเหตุสมผลไว้มากมาย เรื่องแรกที่ยากกว่าถึงคือผู้ลงทุนมัก “ชะล่าใจเกินไป” เรื่องนี้ผมอ้างอิงแนวคิดของเดวิด ดันนิง (David Dunning) และจัสติน ครูเกอร์ (Justin Kruger) ซึ่งอธิบายว่าคนเรามักประเมินสถานการณ์ต่ำกว่าที่ควร และเมื่อพบเหตุการณ์จริงที่ผิดคาดก็จะทำให้ความมั่นใจร่วงลงอย่างมาก (ผู้สนใจสามารถศึกษาเพิ่มเติมจาก Dunning-Kruger Effect)

โดยในเรื่องของการลงทุนนั้น ผู้ลงทุนมือใหม่มักพกเงินทุนมาพร้อมกับความมั่นใจว่าจะสามารถทำอะไรจากตลาดหุ้นได้ แต่เมื่อพบกับสภาพจริงที่ตลาดหุ้นร่วงลงรุนแรงติดต่อกัน ซื้อมัแล้วไม่ขึ้น ขายแล้วร่วงต่อ ฯลฯ ทำให้จิตใจห่อเหี่ยวดังล่งสู่ “หุบเหวแห่งความท้อใจ” (Trough of Depression) ซึ่งแสดงออกมาในเชิงการปิดหน้าจอบริษัท การรับรู้ว่าภาวะตลาด หรือไม่ก็ปิดบัญชีซื้อขายหุ้น

อีกประเด็นหนึ่งที่ทำให้ลงทุนไม่ได้ดีคือ “ตัดสินใจตามคนอื่น” การขาดการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ จึงเลือกที่จะอิงตาม “ปัญญาแห่งมหาชน” (Wisdom of the Crowd) พุง่ายๆ คือหากเห็นคนรอบข้างซื้อแล้วทำไมก็จะเริ่มสนใจซื้อตาม ปัญหาของการตัดสินใจแบบนี้คือเข้าซื้อช้ากว่าคนอื่น เพราะมักจะอยู่ในช่วงตลาดขาขึ้นสักระยะหนึ่งแล้ว ทำให้ได้ต้นทุนแพงและช่องว่างในการทำกำไรแคบ

และยิ่งผู้ลงทุนรายนั้นถูกครอบงำด้วยอคติที่เรียกว่า Recency Bias คือการอิงเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดเป็นตัวคาดเดาอนาคต เช่น เห็นหุ้นขึ้นทะลุแนวต้านหลายครั้งก็ยิ่งมั่นใจว่าหุ้นจะขึ้นต่อ จึงเข้าซื้อหนักมือกว่าเดิมในช่วงปลายรอบ ทำให้เปิดรับความเสี่ยงขาดทุนหากตลาดกลับทิศมาเป็นขาลงมากกว่าคนที่ทยอยลดพอร์ตไปแล้ว

เรื่องสุดท้ายคือน่าจะตรงกับคำไทยว่า “เสียน้อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย” ในกรณีที่ตลาดปรับเป็นขาลง การตัดสินใจจะถูกบิดเบือนด้วยการเลี่ยงการสูญเสีย (Loss Aversion) กล่าวคือหากเห็นว่ากำไรน้อยลงกว่าเมื่อวาน สมองจะตีความว่าเป็นการสูญเสีย ทำให้ไม่ยินดีที่จะขายออกแม้ว่าตนเองยังคงกำไรอยู่ก็ตาม ยิ่งตลาดลงไปเรื่อยๆ ก็ยิ่งที่จะไม่ยอมขาย จนกระทั่งไม่เห็นโอกาสที่จะกลับมาทำกำไรเหมือนเดิมจึงขายออกมาในจุดที่กำไรน้อยหรือไม่ก็ขาดทุน

โดยรวมแล้ว การเลือกสินทรัพย์ที่ดีจึงไม่สามารถให้ผลตอบแทนดีได้เนื่องจากการตัดสินใจอย่างไม่สมเหตุสมผล ได้แก่ การเดินไปที่ที่ไม่คุ้นเคยด้วยความมั่นใจเกินไปแทนที่จะระมัดระวัง การซื้อหุ้นมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งที่ควรทยอยขายออกในภาวะตลาดขาขึ้น หรือการไม่กล้าขายทำกำไรขณะที่ยังมีโอกาสในภาวะตลาดขาลง เป็นต้น

ทำไมไม่ได้ดี ?

สำหรับผู้ลงทุนมือใหม่เน้นการถือหุ้นยาวจะให้ประโยชน์มากกว่า ทาง K-Expert ได้นำดัชนีหุ้นไทยระหว่างปี 2519 ถึง 2558 มาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาถือครองกับผลลัพธ์การลงทุน โดยวัดผลตอบแทนเมื่อครบรอบที่กำหนด เช่น หนึ่งปีหมายถึงวัดผลตอบแทนเป็นรายปี ส่วนการวัดแบบสามปีหมายถึงผลตอบแทนเป็นช่วง เช่น 2519 ถึง 2521 หลังจากนั้นก็ขยับรอบไปเป็น 2520 ถึง 2522 เช่นไปเรื่อยๆ ในลักษณะของการหาค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ (Moving Average)

จากตารางจะเห็นว่า การถือสั้นเช่นหนึ่งปีขาย จะมีโอกาสที่เจอปีที่ขาดทุนประมาณหนึ่งในสาม เทียบกับการถือยาวเช่นห้าปีขาย ซึ่งจะเจอรอบที่ขาดทุนเพียงหนึ่งในห้า ขณะที่ผลตอบแทนต่อปีของการถือครองยาวนั้นสูงกว่าการถือครองสั้นพอควร

ระยะเวลาถือครอง	1 ปี	3 ปี	5 ปี
จำนวนรอบที่ขาดทุน	37%	29%	19%
ผลตอบแทนเฉลี่ย/ปี/รอบ	3.64%	8.66%	9.11%

การจะกล้าซื้อในช่วงตลาดกำลังเป็นขาขึ้นและกล้าขายก่อนที่ตลาดจะเป็นขาลง อาศัยลักษณะสำคัญ 2 ประการคือ “สติ” และ “ปัญญา” ซึ่งฟังดูก็อาจคล้ายหลักกรรมในพระพุทธศาสนา

การฝึกสติในทางธรรมคือการอยู่กับสภาวะปัจจุบัน รู้ทันว่ามีอารมณ์อะไรมากระทบ ส่วนสติในเชิงการลงทุนคือการรู้ตัวว่าการตัดสินใจแต่ละครั้งกำลังถูกครอบงำด้วยอคติหรืออารมณ์โดยอยู่ ไม่เช่นนั้นแล้วก็จะไม่เห็นสภาพตามความจริง ส่วนปัญญาแสดงออกมาด้วยการทำกระทำ กล่าวคือการตัดสินใจนั้นมีเหตุผลที่เหมาะสมหรือไม่ เราสามารถใช้วิธีทดลองในสมมุติคล้ายไดอารี่ว่าซื้อขายวันนี้เพราะอะไรเพื่อจะได้กลับมาทบทวนในวันหลังและปรับปรุงตัวเองต่อไป

จริงๆ แล้วผมยังเล่าเรื่องดันนี่ง-ครูเกอร์ เอฟเฟ็คต์ ค้างไว้หน่อยนึง หุบเหวแห่งความท้อใจที่ว่ามันไม่ใช่จุดจบ แต่เป็นแค่สถานการณ์ที่พบเจอในช่วงหนึ่งของชีวิต เราอาจเรียกมันว่า “ประสบการณ์” ซึ่งจะสอนให้ผู้ลงทุนแข็งแกร่งขึ้นหากยืนหยัดฝ่าฟัน หลังจากนั้นความมั่นใจจะเริ่มกลับขึ้นมาอยู่ในระดับที่ไม่มากหรือน้อยเกินไป เป็นตัวพุงให้ประสบความสำเร็จในการลงทุนได้

ปรึกษาหรือเข้าร่วม Workshop การเงินดีๆ ได้ที่ K-Expert Center ชั้น 2 จามจุรีสแควร์
ดูรายละเอียดเพิ่มเติม www.askkbank.com/k-expert

WORKSHOP

มิถุนายน 2018

▶ 3 ก้าวค้นหาอาชีพเสริม สร้างรายได้อย่างมั่นใจ	อาชีพเสริม 1	5 วันอังคาร 13:00 - 15:00	13 วันพุธ 13:00 - 15:00	26 วันอังคาร 18:00 - 20:00
▶ อาชีพเสริม เริ่มต้นดีก็รวยได้	อาชีพเสริม 2	5 วันอังคาร 18:00 - 20:00	21 วันพฤหัสบดี 13:00 - 15:00	27 วันพุธ 13:00 - 15:00
▶ พืชรื่องเงิน เริ่มต้นธุรกิจ	อาชีพเสริม 3	6 วันพุธ 18:00 - 20:00	14 วันพฤหัสบดี 13:00 - 15:00	27 วันพุธ 18:00 - 20:00
▶ เลือกกองทุน อย่างเซียน	กองทุน 2	7 วันพฤหัสบดี 13:00 - 15:00	20 วันพุธ 18:00 - 20:00	
▶ เลือกLTF/RMF อย่างไรให้คุ้ม		13 วันพุธ 18:00 - 20:00	19 วันอังคาร 13:00 - 15:00	
▶ สร้างรายได้ต่อเนื่อง ด้วยกองทุนอสังหาฯ		6 วันพุธ 13:00 - 15:00	28 วันพฤหัสบดี 18:00 - 20:00	
▶ 3 ข้อควรรู้ก่อนเริ่ม ให้เงินทำงานในหุ้น	หุ้น 1	12 วันอังคาร 13:00 - 15:00	21 วันพฤหัสบดี 18:00 - 20:00	
▶ เริ่มต้นลงทุน ในตลาด TFEX		2 วันเสาร์ 13:00 - 15:00	17 วันอาทิตย์ 13:00 - 15:00	
▶ วิธีเลือกประกันสุขภาพ ให้เหมาะกับคุณ		19 วันอังคาร 18:00 - 20:00		
▶ เสริมเงินล้านให้คล่องตัว ด้วยสินเชื่อนานาชาติ		28 วันพฤหัสบดี 13:00 - 15:00		
▶ การวางแผนการเงินและ วิเคราะห์การเงินส่วนบุคคล		9 วันเสาร์ 13:00 - 16:00		
▶ เชื่อมความพร้อม ก่อนเป็นเจ้าแม่เต็มตัว		14 วันพฤหัสบดี 18:00 - 20:00	20 วันพุธ 13:00 - 15:00	30 วันเสาร์ 13:00 - 15:00

WORKSHOP

กรกฎาคม 2018

- ▶ เสริมแกร่งมือใหม่
หัดลงทุนกองทุนรวม

กองทุน
1

1
วันอาทิตย์
13:00 - 15:00

15
วันอาทิตย์
13:00 - 15:00

- ▶ 8 กฎเหล็ก
ที่มือใหม่หัดลงทุนไม่ควรพลาด

หุ้น
2

3
วันอังคาร
18:00 - 20:00

12
วันพฤหัสบดี
13:00 - 15:00

22
วันอาทิตย์
13:00 - 15:00

- ▶ ฝ่าประตู
สู่ร้อยล้านทรัพย์สิน

4
วันพุธ
13:00 - 15:30

19
วันพฤหัสบดี
18:00 - 20:30

24
วันอังคาร
13:00 - 15:30

- ▶ จัดพอร์ตลงทุนง่ายๆ
ได้ด้วยตัวเอง

5
วันพฤหัสบดี
18:00 - 20:00

17
วันอังคาร
13:00 - 15:00

25
วันพุธ
18:00 - 20:00

- ▶ เปิดโลกลงทุน
สู่กองทุนต่างประเทศ (FIF)

11
วันพุธ
18:00 - 20:00

- ▶ First Step
ลงทุนหุ้นต่างประเทศ

หุ้น
4

10
วันเสาร์
13:00 - 15:00